

HEBREW B – STANDARD LEVEL – PAPER 1
HÉBREU B – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
HEBREO B – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Monday 15 May 2006 (morning)
Lundi 15 mai 2006 (matin)
Lunes 15 de mayo de 2006 (mañana)

1 h 30 m

TEXT BOOKLET – INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this booklet until instructed to do so.
- This booklet contains all of the texts required for Paper 1.
- Answer the questions in the Question and Answer Booklet provided.

LIVRET DE TEXTES – INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas ce livret avant d'y être autorisé(e).
- Ce livret contient tous les textes nécessaires à l'épreuve 1.
- Répondez à toutes les questions dans le livret de questions et réponses fourni.

CUADERNO DE TEXTOS – INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra este cuaderno hasta que se lo autoricen.
- Este cuaderno contiene todos los textos para la Prueba 1.
- Conteste todas las preguntas en el cuaderno de preguntas y respuestas.

מַטְלָה א':

טקסט א': פְּרָכּוּם - טיולי ג'יפים בנגב

חֲבֵרַת פְּרָכּוּם מְצִיעָה לָכֶם טיול ג'יפים בנגב. הטיול הוא תערובת של טיול ג'יפים בשטח והליכה, כְּדֵי להכיר טוב יותר את המדבר. זוהי דרך נהדרת לחגוג אירועים מיוחדים או סתם סיבה טובה לצאת למדבר מהיום-יום;

.5

הטיול כולל גם ביקור במִאָּהֶל (כִּפָּר) בְּדוּאֵי (כשעה), וארוחה צמחונית טובה. אפשר גם לבקר בעיר העתיקה עֶבְדָּת או לרכוב על סוסים. יש לכם הזדמנות ללמוד על המדבר ועל הַבְּדוּאִים (עם אירוח בדואי). טיול זה מתאים בעיקר לאלה שרוצים להכיר את צורת חיים של יושבי המדבר, והוא מתאים גם לכל בני המשפחה ולקבוצות. מי שמעוניין להכיר את חיי הבדואים מקרוב יכול לקבל לינה (שִׁינָה) ואוכל אצל הבדואים במחירים טובים.

.10

בואו לבקר במכתש רמון הגדול והיפה. תראו כאן נופים נהדרים. בסיור זה תלמדו על המדבר, ההיסטוריה, הטבע, הגיאולוגיה, המים, הצמחייה, תרבות המדבר, וכמובן על החיים שם. נכיר צמחים לרפואה וגם נטעם מהם. מחכה לכם הפתעה נעימה בטבע.

בהתחלת האביב הנגב היבש ירוק רק לרגע, ואחר כך יהיה חם מאוד והוא יהיה צהוב כולו עד סוף הקיץ. הזמן הזה בין העונות הוא הזמן המתאים לבקר הנגב, כי בתקופת האביב המוקדמת הר הנגב פורת, עד שקשה להאמין שזהו מקום מדברי. תקופת הפריחה כאן קצרה מאוד.

.15

אפשר לבקר גם בהר פְּרָכּוּם, שיש החושבים שהוא הר סיני. נדבר על התאוריה של פְּרוֹפֶסּוֹר עֲנָתִי על יציאת מצריים. לפי מה שמצאו בהר הזה ברור, שבזמנים קדומים (לפני כ-3000 שנה) הר כרכום היה מרכז דתי והר קדוש. בגלל הקבלות הצבא, הטיול להר כרכום מותר רק בסופי שבוע ובחגים.

.20

נבקר גם בדרך הבְּשָׁמִים. זוהי אחת מהדרכים הראשיות והעתיקות בעולם. את השם הזה נתנו לדרך כי בה הובילו סחורות, במיוחד בְּשָׁמִים ותבלינים, מדרום ערב ואֶסְיָה לאימפריה הרומית.

.25

טקסט ב': אַלינָה היא אַילנָה

הילדים חושבים שהיא גאַוֹתנִית (אַרוֹגְנִטִית): "לא נָאָה לה לשחַק איתנו". "לא נָאָה לה לדבר איתנו". "לא נָאָה לה...". "הִסְתַּכְלוּ - היא יושבת לה לבדה בהפסקה כמו נְסִיכָה ממש, וְלֹא נָאָה לה להִתְקַרֵּב".

5. "שְׁוִיֶּצְרִית, גַּאֲוֹתנִית, גּוֹעֲלִית. נְדָמָה לה שְׁאֵם היא עולה מרוֹסְיָה אז כבר היא משהו מיוחד!" הבנות מְתַלַּחֲשׁוֹת בִּינֵיהֶן. יש להן הרבה סודות משותפים. לא כל הזמן הן מדברות על אלינה - אבל הן מדברות גם עליה.
10. ולפעמים, אפילו כשהן מדברות על דברים אחרים, נְדָמָה לה שהן מדברות עליה, או לפחות - לועגות או צוחקות לה. היא לא מבינה את העברית שלהן. זאת לא העברית של האולפן, זאת לא העברית של המורה. הן מדברות מהר מְדִיִּי, ויש להן הרבה מילים שאלינה איננה יודעת ומְתַבְּיֶשֶׁת לשאול. או המשחקים - כל כך הרבה משחקים אחרים. למשל - חמש אָבְנִים, או הקפיצות בגומי, שלא לדבר כבר על משחקים שבהם צריך לדעת לקרוא ולכתוב עברית. היא דווקא ניסְתָה, אבל לא הצְלִיחָה. עוֹבְדָה. למשל, משחק המחבואים. גם ברוֹסְיָה שיחקו במחבואים. היא מכירה את המשחק.
15. בהיסוס היא באה אל הילדים ורצתה לשחַק איתם. פתאום הם עשו דבר שהיא לא הבינה: חמישה ילדים שמו את הַיְדִיִּים שלהם בְּמַרְכָּז, ואמרו מילים מוזרות, וכשגִּמְרוּ את הדיבור המְשׁוֹנֶה הזה הם הִפְרִידוּ יְדֵיִם. כשאלִינָה רָצְתָה להִצְטַרֵּף הם אמרו לה - "אחר כך".
20. כל הַמְרָאָה הזה נרָאָה לה מְפֹחִיד, אפילו מוזר, כְּמַעַט כמו טָקֶס, והיא עָזְבָה את המקום. מֵאִז קָרְאוּ לה "גַּאֲוֹתנִית", חשבו שהיא לא רוצה לחפֹת, או שהיא נְעֻלְבָה שלא נתנו לה מקום, והיא לא ידעה להסביר, ובכלל - לא ידעה שצריך להסביר, כי אף אחד לא שאל אותה למה היא עזבה.
25. היא חשבה שהם בכלל לא שמו לב - מה זה מְשֵׁנָה להם כבר אם היא משחַקת או לא? המוֹרָה הרגישה, שאלינה יושבת בודדה בהפסקה, וניסְתָה לעזור. "בואי, אלינה, תשחֲקִי עם הילדים".
- הם שיחקו במשחק כזה עם אותיות, שצריך להִרְפִּיב מהן מילים. "אוי?" אמרה גילה, "היא לא יודעת עברית, היא תִּהְרֹס לנו את כל המשחק".
- "לא רוצה לשחַק!" אמרה אלינה.
- "אמרתי לכם שהיא גַּאֲוֹתנִית, הרוֹסְיָה הזאת!" אמרה מיכל.
30. אלינה התחילה ללכת. פֶּה היא רוֹסְיָה - ברוֹסְיָה היתה יהודייה.
- פעם הציעה המורה לאלינה לשנות את שמה ל"אילנה", כאילו שזה מְשֵׁנָה איך יקראו לה. אַלִינָה זה שְׁמָה, וזהו. שינוי השם לא יהפוך אותה לישראלית יותר. ובכלל - זאת שטות גְּמוּרָה לחשוב שדבר כזה יכול לשנות משהו. אלינה לא הסכימה.

טקסט ג':

אהוד מנור (13/7/1941 - 12/4/2005) - פזמונאי, משורר ומתרגם ישראלי

1. אהוד מנור, חתן פרס ישראל לזמר עברי ואחד מכותבי השירים החשובים והאהובים ביותר בישראל, מת בביתו פתאום, והוא בן 64.
2. אהוד מנור נולד במושבה בנימינה בשנת 1941. לאחר השירות בצבא הוא למד פסיכולוגיה וספרות אנגלית באוניברסיטה העברית בירושלים, וגמר תואר שני (M.A.) בספרות אנגלית באוניברסיטת קיימברידג' (אנגליה) בשנת 1981. בשנת 1962 הוא התחיל לעבוד ברדיו "קול ישראל" (לפני ימי הטלוויזיה) כעורך ומגיש של מוזיקה. שנה אחר כך התחיל ללמוד תקשורת בניו-יורק, ושם פגש את עפרה פוקס, זמרת ושחקנית, שהיתה אז סטודנטית לתיאטרון. הם התחתנו וחזרו לארץ ב-1966. לזוג נולדו שלושה ילדים: גלי, ליבי ויהודה. אהוד מנור התחיל לעבוד ברדיו של רשות השידור, ושם הוא שיך עד יום מותו. את שיריו הראשונים כתב לעפרה פוקס עוד בניו-יורק, וכשחזר לארץ התחיל לכתוב שירים למלחינים שונים.
3. אהוד מנור כתב יותר מ-1250 שירים ויצירות ותירגם יותר מ-600 יצירות לעברית. הרבה זמרים מפורסמים שרו את השירים שלו, בעיקר מתי כספי וחנן יובל. בשנת 1978 חיבר עם נורית הירש את השיר "אפניבי", שזכה במקום הראשון בתחרות האירוויזיון בפריז. את השיר הידוע שלו "חי" שרה עפרה חזה מעל במת האירוויזיון במינכן, גרמניה. בגלל ההיסטוריה היהודית בגרמניה, מנור תמיד סיפר על ההתרגשות שלו לשמוע "עם ישראל חי" מעל במה בגרמניה. הוא כתב עוד כמה שירים לאירוויזיון. אחיו הצעיר, יהודה, מת במלחמה ב-1968 בתעלת סואץ בגיל 19, ואהוד, שהיה קשור אליו מאוד, כתב עליו שיר וקרא לבנו בשמו.
4. מנור כתב על ה-X שאהב, על 29 הקשורים לארץ ישראל, מקום הולדתו - בנימינה, ובמיוחד על מה שקורה עכשיו. מנור תירגם 30 רבים ומפורסמים, ביניהם של שייקספיר, מוליר, הרולד פינטר, וטנסי וויליאמס. הוא תירגם גם את "שער", "קברט", "אוליבר", "סיפור הפרברים", "עלובי החיים" ו"שיקאגו".
5. בשנת היוכל לישראל, 1998, הוא זכה בפרס ישראל לזמר העברי. בחודש מרץ (מארס) 2005 קיבל תואר דוקטור כבוד מאוניברסיטת בר-אילן על התרומה הגדולה שלו לתרבות העברית.

פוליטיקאים ואנשי ציבור חשובים, כותבים, זמרים ושחקנים באו להלוויה של מנור, ובה שרו שירים של אהוד מנור - גלי עטרי שרה את "אין לי ארץ אחרת", מתי כספי שר את "מישהו", וחנן יובל שר את "ימי בנימינה". לאחר מותו החליט משרד החינוך להכניס את שיריו של מנור לתוכנית הלימודים משנת תשס"ו.

.6

טקסט ד': יש לאן ללכת

לעוברים במכונית על-יד פארקים עירוניים או מגרשי משחקים בשכונות יש הרגשה, שהישראלים משקיעים הרבה מהזמן הפנוי שלהם בפעילות גופנית או בספורט עממי. צעירים ומבוגרים, נשים וגברים, יחידים, זוגות וקבוצות הולכים בטבע או "מסביב לשכונה", רצים בצד הכביש, רוכבים על אופניים מוקדם בוקר, ומשחקים כדורגל וכדורסל בשעות הערב המאוחרות, בימי השבוע, ובעיקר בסוף השבוע.

.5

חדרי-כושר ומועדוני פריאות וכושר יפים ומודרניים נפתחים. פריכות השחיה מלאות באנשים ששוחים. למי שמסתכל מהצד נראה שהישראלים גילה את החשיבות שיש לפעילות גופנית לבריאות הגופנית והפסיכולוגית. מחקרים שנעשו בשני העשורים האחרונים של המאה ה-20 מראים, שפעילות גופנית מתונה ונכונה משפרת את הכושר הגופני, הבריאות והמנטאלי של האדם. אנשים הפעילים גופנית מרגישים טוב יותר ביחס לגוף שלהם, הם מרוקזים יותר ובעלי ביטחון עצמי גבוה יותר, בהשוואה לאלה שלא עוסקים בפעילות גופנית. זה נכון גם לקבוצות צעירות ומבוגרות, ילדים וילדות, נשים וגברים.

האם הישראלים באמת פעילים בפעילות גופנית ובספורט עממי, או אולי זה רק קבוצת משוגעים-לדבר? אם הישראלים באמת פעילים, באיזה ספורט? ואולי השאלה החשובה יותר, כל כמה זמן הישראלים עוסקים בפעילות גופנית? איגוד הספורט העממי בישראל עשה סקר של 507 ראיונות טלפוניים עם אנשים בגיל +18.

38% מהגברים ו-31% מהנשים אמרו שהם עושים פעילות ספורטיבית קבועה (כל הזמן), לפחות שלוש פעמים בשבוע. כ-14% אמרו שהם פעילים פעמיים בשבוע. 10% מהגברים ו-7% מהנשים דיווחו שהם מתאמנים פעם בשבוע. במילים אחרות, קצת למעלה ממחצית הנשאלים הם פעילים גופנית לפחות פעם אחת בשבוע. כ-60% אמרו שהם פעילים לפחות שלוש פעמים בחודש.

ההליכה היא הפעילות הספורטיבית הפופולרית ביותר אצל נשים וגברים בישראל. הישראלים גם מתאמנים בחדר-כושר. פעילויות ספורט אחרות הן משחקי פדור (בעיקר כדורגל וכדורסל), התעמלות מחוץ לבית ושחיה. פחות מאחוז אחד מהנשים מעדיפות לרוץ (ג'וגינג), אבל 12% מהגברים מעדיפים את הריצה על כל פעילות גופנית אחרת. פעילויות ספורטיביות אחרות, כמו רכיבה על אופניים, שייט, ספורט על חוף הים, ג'ידו וריקוד כמעט לא מעניינות את הישראלים.

כאשר נשאלו האנשים למה הם עוסקים בפעילות ספורטיבית, 61% אמרו "כדי לשמור על הבריאות". 37% מהגברים ו-24% מהנשים אמרו שזה גם בגלל ההנאה והכיף בפעילות גופנית. אחרים אמרו "להיות בכושר", או "להוריד במשקל".

שני דברים שמונעים (עוצרים) מהאוכלוסייה הישראלית לעסוק בפעילות ספורטיבית הם "אין לי זמן", הגורם החשוב, ול-16% פשוט "לא בא" לעסוק בפעילות גופנית. אבל כמעט כל האנשים (89%) טענו שחשוב, עד חשוב מאוד לישראלים לעסוק בפעילות גופנית בשעות הפנאי, כחלק מחיים בריאים.